

serer de store Chotter, Flyvesandsørkener, Ham-madaer og Saharas Bjærgegne i Ahaggar, saa der vil blive rig Lejlighed til at iagttage baade den æoliske og fluviatile Erosion, samt til at foretage Studier i de talrige Oaser, der besøges undervejs.

Foruden kartografiske og meteorologiske Ar-bejder, vil der blive indsamlet Prøver af Sten-, Jord- og Sandarter, Konkretioner, Forsteninger og Vand. Der skal foretages etnografiske og erhvervs-geografiske Studier blandt Nomaderne, og da sær-lig blandt Tuaregerne, som Ekspeditionen træffer sammen med i Ahaggarbjærgene.

Ekspeditionens Botaniker vil efter Tid og Evne, foruden sit botaniske Arbejde, tillige samle zoologisk Materiale til Zoologisk Museum, og saavidt Mid-lerne rækker sig, vil Ekspeditionen sørge for etno-grafiske Samlinger til National Museet.

Ekspeditionen udrustes med moderne Teltma-teriale og dertil hørende Udstyr af Staalkasser, Vand og Petroleumstanke etc., alle Arter af Instrumen-ter til kartografiske, meteorologiske og geologiske Arbejder samt et stort fotografisk Udstyr, hvoriblandt en Kinematograf. *Ole Olufsen.*

Den 11. internationale geografiske Kongres.

Paa Initiativ af Hs. Maj. Kongen af Ægypten Fuad I. afholdes den 11. geografiske Kongres i Kairo 1925. Samme Aar kan Det kgl. ægyptiske geografiske Selskab, der blev stiftet af Khediv Is-mail i 1875, fejre Halvtreds Aar Jubilæum.

Efter Kongresserne i Genève i 1908 og i Rom i 1913, skulde den næste Kongres have været afholdt i Petrograd i 1915; men da Rusland for Tiden ikke kan paatage sig et slikt Arrangement, har den executive Kommision for 10. internationale Kongres i Rom under disse anormale Omstændigheder overdraget til det ægyptiske Selskab at arrangere den 11. internationale geografiske Kongres. Det vil

sikkert være et heldigt Valg af Sted for Kongres-sens Afholdelse. Alene Ægypten med sin ældgamle Historie, sin interessante Geografi og Etnologi vil afgive betydeligt Stof i geografisk Henseende; men tillige har det ægyptiske Selskab paa en smuk Maade varetaget de afrikanske geografiske Inter-esser, saa der er næppe nogen Tvivl om, at Kon-gressen vil blive velbesøgt og vellykket.

Organisations Komitéen, der er udpeget af Hs. Maj. Kongen, er under Præsidium af Hs. Excellence Adly Pascha, forhen Ministerpræsident, General-sekretariatet er Rue Cheik Youssef Nr. 45, Kairo.

Literaturanmeldelser.

World Atlas of commercial Geology. Part II. Water Power of the World. United States Geological Survey, Washington, 1921.

Af dette udmærkede Atlas, hvis 1. Del, der gav Fremstillinger af Verdens Malmproduktion, findes refereret i Tidsskriftets Hefte IV, 1921, er der nu udkommet en 2. Del, der giver en samlet Fremstilling af den Mængde Vandkraft, der forefindes i de forskellige Verdensdele og Lande. Der skelnes overalt mellem »developed water-power« den i Anvendelse tagne Kraft, og »water-power

resources», hele den forhaandenværende Vandkraft, og hermed menes i Almindelighed den, der foreligger ved Flodernes normalt laveste Vandstand, mens det dog paa den anden Side maa fremhæves, at der ogsaa eksisterer Vandkraftstationer, som er beregnede paa at anvende den større Kraft, der kan frembringes i de Aarstider, da Vandstanden er højere, hvad der enten maa medføre Konstruktionen af store Vandreservoirer eller ogsaa ujævn Drift.

Da de to Faktorer. Terrænforholdene og Regnmængden i den langt overvejende Grad bestemmer Vandkraften, indeholder Atlas'et først et Verdenskort

over hvert af disse Forhold. Vandkraftens Fordeling vises først paa et Verdenskort, dernæst paa Kort over hver enkelt Verdensdel, og til sidst paa et Kort over de Forenede Stater. Paa hvert Kort over Verdensdelene findes en Prik for hver 100,000 Hestekræfter anvendt Kraft og en Kreds for hver Million Hestekræfter disponibel Kraft. Alle Kortene er overordentlig smukt og tydelig fremstillede.

Angaaende Enkeltheder maa henvises til selve Kortet; her skal kun nævnes nogle af de vigtigste Tal. Verdens samlede Vandkraft er 23 Millioner Hestekræfter, men den hele mulige Mængde er 440 Mill., og henved det dobbelte, naar man tillige regner med de sporadiske større Vandføringer. For de enkelte Verdensdele stiller Tallene sig saaledes: (1. Kolonne betegner anvendt Kraft, 2. Vandkraftsreserven, alt i Hestekræfter).

Europa	8,877,000	45,000,000
Asien	1,100,000	71,000,000
Afrika	11,000	190,000,000
Nordamerika	12,210,000	62,000,000
Sydamerika	424,000	54,000,000
Australien	147,000	17,000,000

Endvidere skal angives Tallene for nogle af de europæiske Lande, ordnede efter Vandkraftens Størrelse:

Norge	1,350,000	5,500,000
Kaukasuslandene	5,000	5,000,000
Frankrig	1,400,000	4,700,000
Sverige	1,200,000	4,500,000
Spanien	600,000	4,000,000
Italien	1,150,000	3,800,000
Østerrig	205,000	3,000,000
Jugoslavien	125,000	2,000,000
Rusland	100,000	2,000,000
Finland	185,000	1,500,003
Svejts	1,150,000	1,400,000
Tyskland	1,000,000	1,350,090

Endelig skal nævnes, at der for Danmark angives Tallene 1,500 og 2,000. O. B. Bøggild.

Karl Sapper: Geologischer Bau und Landschaftsbild. 2. Aufl. 1922. Sammlung Vieweg. Braunschweig. (215 S., 15 Afbildninger).

Denne Bog, der i øvrigt ikke er meget afvigende fra den i 1917 udkomne 1. Udgave, giver en systematisk Oversigt over de forskellige Typer af Landskaber og de Faktorer, der bidrager til at

skabe dem. Bogen er delt i to næsten lige store Afsnit, af hvilke det første er af mere almindelig Art, idet det behandler de forskellige Elementer, som udgør Led af et Landskab. Disse Elementer er dels af organisk Art, idet særlig Vegetationen, men ogsaa paa mange Maader Dyrene og Menneskene kan komme til at sætte deres Præg paa Landskabet, dels uorganiske, og blandt disse lægges naturligt Hovedvægten paa de geologiske Faktorer. Indenfor disse skelnes saa igen mellem hvad der kan kaldes for Grundformer, vulkanske og tektoniske Strukturformer, og saadanne Former, der skyldes Nedbrydning af Grundformerne og Aflejring andetsteds af det derved fremkomne Materiale. Til sidst blandt de uorganiske Elementer behandles Vandets og Isens Rolle og endelig Atmosfæren, hvis mangfoldige Vekslinger ogsaa paa mange Maader griber ind i Billedet.

Bogens sidste Afsnit behandler mere specielt de forskellige Typer af Landskaber, der inddeles efter de sædvanlige klimatologiske Hensyn, i 1) det regnfugtige Tropelandskab, 2) det aabne T., 3) det tropiske og subtropiske Ørken- og Halvørkenlandskab, 4) det fugtige Landskab i de temperede Zoner, 5) Stepper og Ørkener sst., 6) Højfjældene sst., 7) det polare og subpolare Landskab, 8) Hav- og Kystlandskaber.

Forfatteren, som af Selvsyn kender alle de skildrede Landskaber, har en særlig Forçe i at give en levende, ofte ogsaa poetisk farvet Fremstilling af disses væsentligste Træk, saaledes at det alene af den Grund er lønnende at fordybe sig i Bogen. Men det væsentligste Moment, og det som særlig bringer nye Synspunkter frem, er Beskrivelsen af, hvorledes de forskellige geologiske Faktorer gør sig gældende i de forskellige Landskabstyper. Mens nogle af disse er af en saadan Beskaffenhed, at man kun i meget ringe Grad faar noget Indtryk af den geologiske Struktur, træder denne i de mere vegetationsfattige Egne i overordentlig høj Grad frem som Element i Landskabet. Men Vegetationsdækket virker ikke alene som tilhørende Moment, men faar ogsaa, i Forbindelse med Klimaet, paa mange Maader Betydning for selve Forløbet af de geologiske Processer, og det paavises i det enkelte, hvorledes den kemiske og mekaniske Forvitring virker paa yderst forskellig Maade i de forskellige Tilfælde, ligesom ogsaa de Maader, paa hvilke Transport og Aflejring af Materiale finder Sted, i høj Grad varierer med disse.